

PEVNOST

České centrum znakového jazyka, o. s.

Výroční zpráva

2007

Úvodní slovo

Vážení přátelé, milí členové,

Foto LN - Pavel Wellner

zároveň i finančním možnostem. To nebylo vůbec jednoduché, protože pro svou činnost potřebujeme minimálně čtyři učebny a jednu kancelář. Komerční nájmy za takto velké prostory byly však zcela mimo naše finanční možnosti. V jednu chvíli jsme uvažovali i o krátkodobém přerušení naší činnosti, zavazovala nás ale odpovědnost ke studentům, kteří právě navštěvovali naše kurzy, museli jsme jim umožnit dokončení kurzu v jiných prostorách.

Oproti klidnému roku 2006 byl rok 2007 rokem bouřlivých změn. Hned v povánočním období, na začátku ledna 2007 jsme dostali výpověď z prostor, které jsme využívali prakticky po celou dobu své existence. Důvodem byla změna majitele Vysočanské polikliniky a plány na odlišné využití prostor, které jsme obývali. Jelikož jsem nechtěli šířit paniku mezi studenty ani celou komunitou, rozhodli jsme se tuto situaci řešit v rámci Rady Pevnosti. Bylo nutné najít náhradní prostory, které budou odpovídat našim potřebám a

Po třech měsících usilovného hledání se nám podařilo najít vyhovující prostor asi 200 metrů vzdálený od našeho stávajícího sídla. Majitel těchto prostor projevil velké porozumění pro naši organizaci a situaci, ve které jsme se nacházeli, a vyšel nám vstříc s vyšší nájmu, za což jsme mu velmi vděční. K 1. dubnu 2008 se tedy naše organizace přestěhovala do nových prostor na adrese Krátkého 4/250 Praha 9, o čemž jsme informovali všechny studenty i spolupracující instituce. Byli jsme velmi rádi, že pro studenty tato změna neznamena velké obtíže a že mohli v klidu pokračovat v docházce do našich kurzů. I my jsme si po tomto dlouhém období nejistoty oddechli a těšili jsme se, že se budeme opět moci v klidu věnovat své práci.

I přes vstřícnost majitele našich nových prostor, je nájemné, které v současné době platíme, dvojnásobné oproti původnímu nájemnému. V příštím roce tedy možná budeme nuceni po osmi letech své existence mírně navýšit ceny kurzů.

Zde si neodpustím malou poznámku. Neustále se setkáváme s názorem, že naše kurzy jsou příliš drahé. Rád bych upozornil na to, že cena jiných jazykových kurzů se stejnou časovou dotací, jakou mají naše semestrální skupinové kurzy, se pohybuje mezi 6 000,- Kč a 9 000,- Kč. Cena našeho kurzu je 4 700,- Kč, navíc ještě poskytujeme slevy studentům, důchodcům a rodičům neslyšících dětí. Naše organizace je občanským sdružením, které nesmí vykazovat žádný zisk.

Veškeré příjmy jsou tedy použity pouze na uhrazení výdajů za výuku. Doufám, že v budoucnu tyto hlasy ustanou a že bude přirozené si zaplatit za výuku českého znakového jazyka, jako je přirozené si zaplatit za výuku jakéhokoliv jiného cizího jazyka.

Další změnou, která proběhla v roce 2007, bylo založení nové organizace s názvem Pevnost – Institut Neslyšících pro specializované vzdělávání, o. s. (dále Institut). Rozhodli jsme se totiž oddělit činnost směřovanou na širokou veřejnost a činnost směřovanou na odbornou veřejnost. Důvodem byla stále větší potřeba podporovat specializované vzdělávání v oborech souvisejících se znakovým jazykem a komunitou Neslyšících a toto specializované vzdělávání prohlubovat. Od 29. 8. 2007 tedy toto specializované vzdělávání převzal nově vzniklý Institut a Pevnost se nadále zaměřuje zejména na všeobecné kurzy českého znakového jazyka a osvětovou činnost.

Pevně doufám, že příští rok pro nás bude v porovnání s tím minulým rokem s menším počtem zvrátů a větší existenční jistotou. V každém případě jsme rádi, že se nám podařilo všechny krize roku 2007 úspěšně překonat a že můžeme pokračovat dál ve své činnosti.

Rád bych nyní poděkoval všem, kteří naši činnost v roce 2007 podpořili a bez kterých by naše činnost nebyla možná. Velký dík patří zejména Ministerstvu zdravotnictví České republiky, Nadaci O2, společnosti STROM telecom, a.s. a společnosti Sokolovská 304, a.s..

Přeji Vám všem příjemné čtení úspěšný rok 2008!

Bc. Petr Vysuček, předseda

Základní údaje o organizaci

Název	Pevnost - České centrum znakového jazyka, o. s.
Právní statut	Občanské sdružení
Sídlo	Krátkého 4/250, 190 00 Praha 9
Telefon/fax	+420 283 892 700
Mobilní telefon-sekretariát	+420 728 586 857
E-mail	pevnost@pevnost.com
Internetová prezentace	www.pevnost.com
IČO	70840440
Bankovní spojení	358209028/2400 u peněžního ústavu: eBanka a. s., Ovocný trh 8, 117 19 Praha 1
Číslo a datum registrace u MV	VS/1-1/43 813/00-R 25. 5. 2000 změna stanov zaregistrována dne 18. 7. 2007 pod číslem VS/1-1/43813/00-R
Členství	ASNEP (Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel)

Organizační struktura

Lektorské kolegium

Lektorské kolegium je tvořeno lektory, kteří vyučují český znakový jazyk v rámci činnosti sdružení. Lektoři jsou zároveň řádnými členy sdružení. Lektorské kolegium rozhoduje o provozních záležitostech sdružení (např. o personálním zajištění jednotlivých akcí sdružení) a o finančních záležitostech nad padesát tisíc korun. Řádné členství osoby v Lektorském kolegiu vzniká v okamžiku, kdy je Radou jmenována lektorem znakového jazyka.

V roce 2007 v Lektorském kolegiu působilo 11 lektorů.

Milena Čiháková

Zuzana Hájková

Ondřej Klofáč

Hana Mišková

Jakub Malík

Radka Nováková

Veronika Rafflerová

Vendula Stará

Petr Vysuček

Magdalena Vojnarová

Martin Wiesner

Sekretářky/Tlumočnice

Farah Bunniová

Milena Najmanová

Rada

Výkonným orgánem sdružení je Rada, kterou volí ze svých řad členové Lektorského kolegia v tajných volbách jednou za tři roky.

Rada se skládá z pěti členů a schází se minimálně jednou za šest měsíců. Na prvním zasedání Rady je volen její předseda a místopředseda. Rada rozhoduje o veškerých organizačních záležitostech sdružení (např. o změně stanov), formuluje celkovou koncepci sdružení, jeho zaměření, preference i omezení.

V průběhu roku 2007 Radu tvořilo těchto pět členů Pevnosti:

Bc. Petr Vysuček	Předseda
Bc. Radka Nováková	Místopředseda
Milena Čiháková	
Hana Miškovská	
Veronika Rafflerová	

Členové organizace

Ve stanovách občanského sdružení Pevnost – České centrum znakového jazyka, o. s. jsou zakotveny dva základní typy členství:

- **Řádné členství**
Řádné členství vzniká písemným přihlášením osoby, která má zájem stát se členem občanského sdružení, a současným či následným souhlasem příslušného orgánu sdružení, tj. Rady.
- **Čestné členství**
Čestné členství vzniká navržením čestného člena Lektorským kolegiem, následným schválením Radou a přijetím členství navrhovaným členem.

Členství zaniká:

- prohlášením člena o výpovědi svého členství,
- vyloučením z rozhodnutí Rady, a to na základě vážných důvodů. Rada může člena vyloučit pouze s udáním důvodů,
- smrtí.

V roce 2007 měla Pevnost 57 členů. Všichni členové Pevnosti mají řádné členství. Doposud nebylo nikomu uděleno členství čestné. Všem členům jsou pravidelně rozesílány informační e-maily. Veškeré aktuality obdržené na emailovou adresu Pevnosti jsou také rozesílány všem členům.

Činnost organizace v roce 2006

Organizace Pevnost – České centrum znakového jazyka, o. s. (dále Pevnost) vznikla za účelem šíření informací o komunitě Neslyšících, zejména o jejich jazyku a kultuře. Důvodem, proč vedle relativně velkého množství organizací a spolků neslyšících vznikla Pevnost, byla snaha vytvořit takovou organizaci, jež by vznikla z popudu Neslyšících a jež by byla Neslyšícími řízena jak programově, tak organizačně. Neslyšící tedy v Pevnosti sami rozhodují o svých záležitostech a sami seznamují slyšící zájemce se svým jazykem a kulturou.

Základem činnosti Pevnosti jsou kurzy českého znakového jazyka. V roce 2007 nabízela Pevnost kurzy českého znakového jazyka v šesti vědomostních úrovních. Kurzy byly v prvním pololetí roku 2007 také poskytovány zájemcům z různých institucí mimo Pevnost.

Kromě výuky českého znakového jazyka se Pevnost aktivně zapojila svou přednáškovou činností do rozšiřování informací o komunitě Neslyšících. Proběhlo několik přednášek a seminářů pro odbornou i laickou veřejnost.

Pevnost stejně jako v minulých letech spolupracovala na několika projektech s dalšími organizacemi i jednotlivci, kteří se věnují aktivitám souvisejícím se zlepšováním postavení komunity Neslyšících ve slyšící společnosti. Mezi nimi byly například Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel, Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, Federace rodičů a přátel sluchově postižených, PhDr. Romana Petraňová, PhD. a další.

Pevnost v roce 2007 pokračovala ve zdokonalování metodiky výuky českého znakového jazyka a hlavně na předávání zkušeností ostatním Neslyšícím, kteří mají zájem učit český znakový jazyk nebo jej již učí, ale chybí jim potřebné teoretické znalosti. Kromě odborných seminářů a školení pro neslyšící zájemce o práci lektora českého znakového jazyka mimo Pevnost, uspořádala Pevnost i osm pravidelných interních školení pro lektory Pevnosti.

V příštím roce hodláme naši činnost dále rozšiřovat a to zejména směrem k ještě lepší metodice výuky českého znakového jazyka a vytvoření sady pomocných výukových materiálů. Základem pro naši činnost bude ovšem (tak jako je tomu všude) dostatek finančních prostředků. Je tedy možné, že zesílíme naši fundraisingovou činnost a budeme se ucházet o více dotací ze státního rozpočtu či strukturálních fondů EU. I když se mnohé posunulo kupředu, ještě pořád je před námi dost práce a dost cílů, které čekají na naplnění.

Bilance příjmů a výdajů za rok 2007

Zdroj	Příjmy	Výdaje	Celková bilance
Příjmy od odběratelů služeb	1 250 777		
MZČR	170 000		
Nadace O2	200 000		
STROM Telecom, a. s.	64 730		
Sokolovská 304, a. s.	54 400		
Příjmy z členských příspěvků	2 750		
Další příjmy	17 133		
Celkem příjmy	1 759 790		
Celkem výdaje		1 760 809	
Celková bilance			- 1 019

1. Kurzy českého znakového jazyka probíhající v prostorách Pevnosti

1.1 Skupinové kurzy českého znakového jazyka

Pevnost se soustřeďuje na pořádání kurzů českého znakového jazyka, protože jako organizace Neslyšících je přesvědčena o tom, že pokud budou mít slyšící lidé reálnou představu o tom, jaký je neslyšící člověk a jaký má jazyk, může být soužití Neslyšících a slyšících vnímáno oběma stranami jako mnohem přínosnější. Proto **základními rysy kurzů českého znakového jazyka** jsou:

- Výuka je vedena pouze neslyšícími lektory, pro něž je český znakový jazyk základním komunikačním prostředkem.
- Frekventanti kurzů jsou cíleně seznamováni nejen s lexikální rovinou (tj. jednotlivými znaky), ale také se všemi gramatickými pravidly a jazykovými prostředky, které jsou pro český znakový jazyk typické a specifické (např. klasifikátory, specifikátory a nemanuální komponenty znaků).
- Kurzy českého znakového jazyka jsou koncipovány jako cyklus sedmi pětiměsíčních modulů. Kurzy probíhají vždy dvakrát týdně po dvou vyučovacích hodinách. Po absolvování každého modulu obdrží absolventi certifikát, který potvrzuje dosažené znalosti.
- Pozornost je soustředěna na zpětnou vazbu frekventantů při komunikaci s rodilými uživateli českého znakového jazyka.
- V průběhu samotné výuky jsou účastníci kurzů seznamováni s kulturními specifiky komunity Neslyšících žijící na území České republiky.
- V rámci výuky mají frekventanti možnost se setkávat s členy komunity Neslyšících při neformálních setkáních, které organizace v pravidelných třítydenních intervalech pořádá.

V roce 2007 byly pro veřejnost opět otevřeny dva cykly pětiměsíčních kurzů českého znakového jazyka. V jarním semestru byly otevřeny tyto úrovně kurzů:

1. modul (začátečnický kurz) - čtyři skupiny frekventantů,

2. modul (kurz pro mírně pokročilé) - čtyři skupiny frekventantů,

3. modul (kurz pro středně pokročilé) - jedna skupina frekventantů,

4. modul (kurz pro více pokročilé) - jedna skupina frekventantů,

5. modul (kurz pro velmi pokročilé) - jedna skupina frekventantů,

6. modul (kurz pro velmi pokročilé II.) - jedna skupina frekventantů.

Foto LN - Pavel Wellner

V podzimním semestru proběhly tyto kurzy:

1. **modul (začátečnický kurz)** - 6 skupin frekventantů
2. **modul (kurz pro mírně pokročilé)** - 2 skupiny frekventantů
3. **modul (kurz pro středně pokročilé)** - 2 skupiny frekventantů

4. **modul (kurz pro více pokročilé)** - 1 skupina frekventantů
5. **modul (kurz pro velmi pokročilé)** - 1 skupina frekventantů
7. **modul (kurz pro velmi pokročilé III.)** - 1 skupina frekventantů

Celkem navštěvovalo naše skupinové kurzy 89 frekventantů v jarním semestru a 100 frekventantů v podzimním semestru.

1.2 Letní intenzivní kurzy českého znakového jazyka

Letní intenzivní kurzy českého znakového jazyka byly zřízeny pro všechny zájemce, kteří chtějí na úrovni začátečnicků nahlédnout do světa Neslyšících a naučit se základním jazykovým dovednostem potřebným pro komunikaci s Neslyšícími. V úrovni mírně pokročilých a pokročilých byly letní intenzivní kurzy koncipovány jako kurzy konverzační, které slouží k udržení a posílení jazykových dovedností studentů a ke zlepšování zpětné vazby v přímé konverzaci s Neslyšícím.

V roce 2007 Pevnost již tradičně otevřela v době letních prázdnin své dveře zájemcům o český znakový jazyk a zřídila letní intenzivní kurzy českého znakového jazyka a to v rekordních třinácti skupinách, z nichž deset skupin bylo na úrovni **začátečnicků** a tři skupiny na úrovni **mírně pokročilých** a **pokročilých**. Letních intenzivních kurzů se celkově zúčastnilo 99 studentů.

1.3 Individuální kurzy českého znakového jazyka

Individuální kurzy českého znakového jazyka jsou nabízeny všem studentům, kteří z časových důvodů nemohou navštěvovat skupinové kurzy nebo kteří mají specifické potřeby a nároky na výuku českého znakového jazyka.

V roce 2007 probíhaly individuální kurzy českého znakového jazyka vždy jednou až dvakrát týdně, délka hodin byla 60 nebo 90 minut. Na tyto kurzy docházelo v průběhu jarního semestru 25 studentů a v průběhu podzimního semestru 15 studentů.

1.4 Kurzy pro tlumočníky

V oblasti vzdělávání tlumočnicků spolupracuje Pevnost s organizací Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. Ta v roce 2004 uvedla program komplexního vzdělávání tlumočnicků českého znakového jazyka, transliterátorů znakované češtiny a vizualizátorů mluvené češtiny s názvem „Certifikační vzdělávací program České komory tlumočnicků znakového jazyka“ (dále jen CVP Komory). I v roce 2007 se Pevnost podílela na několika kurzech a seminářích:

- 9. února 2007 „Simultánnost v českém znakovém jazyce“
- 25. února 2007 „Praktická konverzace v ČZJ I. –vizualizace prostoru a klasifikátory v českém znakovém jazyce a Praktické cvičení tlumočení do a z ČZJ I. - číslovky v českém znakovém jazyce“
- 14. dubna 2007 „Mezinárodní znakový systém“
- 19. května 2007 „Tlumočení pro osoby se specifickými jazykovými potřebami“
- 7. října 2007 „Neslyšící tlumočníci v pracovním týmu“
- 8. prosince 2007 „Specifické znaky v ČZJ“

2. Kurzy českého znakového jazyka probíhající mimo prostory Pevnosti

Na Pevnost se v minulých letech obrátilo několik institucí, které projevíly zájem o zajištění výuky českého znakového jazyka pro jejich zaměstnance či studenty. Pevnost se vždy snaží vyjít těmto institucím maximálně vstříc, protože se často jedná o místa, kde je znalost českého znakového jazyka velmi potřebná a napomáhá odstraňovat bariéry způsobené nedorozuměním mezi slyšícími a neslyšícími lidmi. Kurzy v těchto institucích

pokračovaly i v první polovině roku 2007.

Ve druhém pololetí tuto činnost převzal nově vzniklý Institut (viz úvod), který se rozhodl se na toto specializované vzdělávání zaměřit.

Jmenovitě probíhaly kurzy českého znakového jazyka v těchto institucích:

- **Vyšší zdravotnická škola MILLS v Brandýse nad Labem**
- **Křesťanské gymnázium Kosinova v Praze**
- **Soukromá speciální škola Slunce, o. p. s.**
- **Střední zdravotnická škola a Vyšší zdravotnická škola v Praze**
- **Střední pedagogická škola J. H. Pestalozziho v Litoměřicích**

- **Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Jazykové centrum ULITA**
- **Jedličkův ústav a škola pro tělesně postižené hl. m. Prahy**
- **Bilingvální mateřská škola pro sluchově postižené Praha 5**

4. Jak se stát neslyšícím lektorem znakového jazyka

V roce 2007 jsme navázali na spolupráci se slovenskou organizací Myslím, pro kterou jsme v roce 2006 uspořádali intenzivní seminář s názvem „Jak se stát neslyšícím lektorem znakového jazyka“. Vzhledem k tomu, že tento seminář probíhal v Bratislavě a byl zaměřen zejména teoreticky, rozhodli jsme se zprostředkovat našim kolegům ze Slovenska i praktickou zkušenost s metodikou výuky ČZJ. Proto jsme v březnu 2007 uspořádali návštěvu našich neslyšících kolegů v Praze, která se zaměřila zejména na další praktické semináře z oblasti metodiky výuky ČZJ a praktické náhledy ve výuce v našich kurzech ČZJ. Dále jsme kolegům zprostředkovali i prohlídky v dalších organizacích a institucích, které se různým způsobem věnují službám pro neslyšící.

Pevnost dále navázala spolupráci se Speciálními školami pro sluchově postižené v Hradci Králové a uspořádala čtyři odborná školení pro tamější neslyšící lektory českého znakového jazyka. V období mezi lednem a květnem 2007 proběhly tyto odborné semináře:

- 19. – 20. 1. 07 „Obecná lingvistika a obecná pedagogika“
- 16. – 17. 3. 07 „Kultura neslyšících a Etika“
- 30. – 31. 3. 07 „Jak správně vyučovat ČZJ, metodika výuky“
- 11. – 12. 5. 07 „Systém výuky a časový harmonogram“

Další odborné aktivity tohoto charakteru od podzimu 2007 převzal nově vzniklý Institut, který čerpá z těchto zkušeností a bude se vzdělávání budoucích neslyšících lektorů intenzivně věnovat.

5. Osvětová činnost

Pevnost se dlouhodobě snaží rozšiřovat informace o jazykové a kulturní menšině Neslyšících. Laická a bohužel i odborná veřejnost má ještě pořád mnoho mylných představ o světě Neslyšících. Tyto mýty velmi znepříjemňují každodenní život neslyšících lidí uprostřed slyšící většiny. Pevnost se proto snaží poskytovat pravdivé informace o komunitě Neslyšících a o českém znakovém jazyce tak, aby se Neslyšící mohli stát rovnocennými a uznávanými členy české společnosti a aby zároveň česká společnost respektovala jazyková i kulturní specifika komunity Neslyšících.

Kromě několika rozhovorů pro rádia a časopisy uspořádala Pevnost také několik přednášek pro různé instituce, které o tyto přednášky projevíly zájem. Přednášejícím byl ve všech případech předseda Pevnosti Bc. Petr Vysuček, případně místopředsedkyně Pevnosti Bc. Radka Nováková.

V roce 2007 proběhly tyto akce:

- 24. ledna 2007 „Problematika češtiny neslyšících“ (přednáška pro Centrum zprostředkování tlumočnicků pro neslyšící v Praze)
- 16. února 2007 „Český znakový jazyk“ (přednáška pro JABOK v Praze)
- 15.3. 07 „Jak komunikovat s neslyšícím klientem?“ (přednáška pro pracovníky linky bezpečí v Praze)
- 23. 3. 07 „Specifické znaky a nepřímá pojmenování“ (přednáška pro studenty Vysoké zdravotnické školy v Duškově ulici v Praze)
- 6.6. 07 „Slovesa v českém znakovém jazyce“ (přednáška pro Speciální školy pro sluchově postižené v Praze Radlicích)
- 15. 10. 07 „Kurz mezinárodního znakového systému“ (kurz pro výměnné studenty ze zahraničí, ČUN v Praze)
- 25.10.07 „Orální komponenty v ČZJ, fráze v ČZJ“ (přednáška pro Speciální školy pro sluchově postižené v Praze Radlicích)
- 17.11.07 „Specifické znaky a nepřímá pojmenování“ (přednáška pro tlumočnický OTZJ v Řevnicích)